

Sygn. akt III AUa 969/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Maria Małek - Bujak (spr.)
Sędziowie	SSA Ewa Piotrowska SSA Jolanta Ansion
Protokolant	Sebastian Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2013 r. w Katowicach

sprawy z odwołania G. K. (G. K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o podjęcie wypłaty emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonej G. K.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 30 stycznia 2012 r. sygn. akt X U 2680/11

zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzając go decyzję organu rentowego i zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. do podjęcia wypłaty emerytury ubezpieczonej od dnia 1 października 2011 r.

/-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA J. Ansion

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

Sygn. akt III AUa 969/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 października 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. wstrzymał, a następnie zawiesił ubezpieczonej G. K., począwszy od dnia 1 października 2011r. dalszą wypłatę emerytury nauczycielskiej, powołując się na przepis art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a dodany na podstawie art. 6 ustawy z dnia

16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 257 poz. 1726). Jednocześnie poinformował ubezpieczoną, że wypłata świadczenia zostanie podjęta po rozwiązaniu stosunku pracy.

W odwołaniu ubezpieczona domagała się zmiany powyższej decyzji podnosząc, iż regulacja art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie powinna mieć do niej zastosowania, gdyż prawo nie powinno działać wstecz, a w demokratycznym państwie prawa winna być bezwarunkowo przestrzegana zasada ochrony praw nabytych.

Wyrokiem z dnia 8 stycznia 2012r. (sygn. akt X U 2680/11) Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołanie.

W oparciu o akta emerytalne, Sąd Okręgowy ustalił, że bezspornym było, iż w dniu 1 września 2006r. ubezpieczona G. K. urodzona (...) ma przyznane decyzją organu rentowego z dnia 20 lipca 2007r. prawo do emerytury, na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006r., Nr 97, poz. 674), począwszy od dnia 1 września 2007r., tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy. Aby uzyskać prawo do tego świadczenia ubezpieczona rozwiązała z dniem 31 stycznia 2007r. stosunek pracy z Państwową Szkołą (...), gdzie była zatrudniona na stanowisku nauczyciela gry na skrzypcach. Wypłata tego świadczenia została zawieszona z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczoną zatrudnienia w Filharmonii (...), w której była zatrudniona na stanowisku muzyka orkiestrowego od dnia 1 stycznia 1988r. Po nabyciu uprawnień emerytalnych ubezpieczona ponownie od dnia 1 września 2007r. podjęła zatrudnienie w Państwowej Szkole (...) na stanowisku nauczyciela gry na skrzypcach. Decyzją z dnia 23 marca 2009r., po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonej z dnia 2 marca 2009r. o wznowienie wypłaty emerytury, organ rentowy od dnia 1 marca 2009r. zawiesił wypłatę świadczenia - jednakże z powodu osiągania przez nią przychodu w kwocie przekraczającej 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Decyzją z dnia 21 kwietnia 2010r. organ rentowy od dnia 1 kwietnia 2010r. podjął wypłatę tego świadczenia, zmniejszając jednakże jego wysokość w związku z osiąganiem przez ubezpieczoną przychodu w kwocie wyższej niż 70 % (nie wyższej niż 130 %) przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (dowód: decyzja k-383-384 a.e.). Zatrudnienie w Państwowej Szkole (...) ustało z dniem 31 sierpnia 2010r. Ubezpieczona jest nadal zatrudniona w Filharmonii (...) od dnia 1 stycznia 1988r.

Sąd I instancji przypomniał, że zasady zawieszania prawa do świadczeń emerytalno - rentowych reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 09.153.1227 j.t) . W myśl art. 103 cyt. ustawy - w brzmieniu zmienionym przez art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 10.257.1726) - prawo do emerytur i rent ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 103a-106. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do emerytów, którzy ukończyli 60 lat (kobiety) lub 65 lat (mężczyźni), z zastrzeżeniem art. 103a.

Z kolei, według art. 103a cyt. ustawy - dodanego przez ustawę z dnia 16 grudnia 2010r. - prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Dalej Sąd Okręgowy stwierdził, że zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.10.257.1726) do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. przed dniem 1.01.2011r.), przepisy ustawy, o której mowa w art. 6 (tj. ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) oraz ustawy, o której mowa w art. 18 (tj. ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o emeryturach kapitałowych), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, poczynając od dnia 1 października 2011r.

Sąd podniósł, że celem podjęcia wypłaty świadczenia emerytalnego ubezpieczona winna przedłożyć w organie rentowym świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku zatrudnienia. Skoro zaś nie rozwiązała stosunku pracy to zaistniały przesłanki wskazane w art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do zawieszenia wypłaty świadczenia emerytalnego od dnia 1 października 2011r.

Mając to na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c, odwołanie ubezpieczonej oddalił.

Apelację od powyższego wyroku złożyła ubezpieczona.

Zarzucała naruszenie nabytego prawa do emerytury i wniosła o jej przywrócenie. Podkreśliła, że nigdzie nie twierdzi, iż przepisy, na podstawie których wstrzymano wypłatę jej emerytury, są niekonstytucyjne. Wyraża tylko, podobnie, jak wielu innych obywateli, w tym prawników, swoje wątpliwości, co do całkowitej zgodności tych przepisów z podstawowymi zasadami państwa prawa, w tym z Konstytucją. Zwłaszcza budzi jej wątpliwość art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych - Dz. U. Nr 257 poz. 1726 w odniesieniu do osób, które zaczęły pobierać emeryturę przed dniem wejścia w życie tej ustawy (to jest przed 1 stycznia 2011r.) na podstawie obowiązującej wówczas ustawy o emeryturach

i rentach z FUS, gdzie art. 103 ust. 2 a był uchylony.

Zwróciła się o zadanie pytania prawnego, czy art. 103 a powołanej ustawy może być tak interpretowany, jak zaprezentował to Sąd I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja ubezpieczonej jest uzasadniona.

Okoliczności faktyczne w sprawie są bezsporne. Spór sprowadza się natomiast do prawnej dopuszczalności zawieszenia pobieranej emerytury na podstawie powołanego przepisu.

Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego nakazując wypłatę emerytury ubezpieczonej od dnia 1 października 2011r., albowiem wyrokiem z dnia 13 listopada 2012r., wydanym w sprawie o sygn. akt K 2/12,

a opublikowanym w dniu 22 listopada 2012r. w Dzienniku Ustaw poz. 1285, Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r.

o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257,

poz. 1726 ze zm.) w związku z art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jedn. tekst Dz. U. z 2009r., Nr 153,

poz. 1227 ze zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r.

w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r.

bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i umorzył postępowanie w pozostałym zakresie.

Sąd Apelacyjny podkreśla, że w niniejszej sprawie rozstrzygnięcie Sądu I instancji dotyczyło sytuacji ubezpieczonej, która nabyła prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r., zawieszanej w oparciu o art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jedn. tekst Dz. U. z 2009r., Nr 153,

poz. 1227 ze zm.).

W związku z powyższym zaskarżony wyrok Sądu I instancji nie mógł się ostać, skoro przepis art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zakresie dotyczącym kategorii ubezpieczonych, do których należy apelująca, został usunięty z porządku prawnego.

Podzielając stanowisko apelacji, Sąd II instancji w ramach istniejącego stanu faktycznego, na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji, wraz z poprzedzającą go decyzją organu rentowego i zobowiązał organ rentowy do podjęcia wypłaty emerytury ubezpieczonej od dnia 1 października 2011r.

/-/ SSA E. Piotrowska /-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA J. Ansion

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

JR